

GUVERNUL
— REPUBLICII MOLDOVA —

CNPDC
CONSILIUL NAȚIONAL
PENTRU PROTECȚIA
DREPTURILOR COPILULUI

Masa rotundă

Combaterea fenomenului

violenței împotriva copilului

Sîngerei, 8 decembrie 2018

Violența..?

Amenințarea sau utilizarea intenționată a forței fizice sau a puterii împotriva propriei persoane, a altei persoane, împotriva unui grup sau a comunității, și care antrenează un risc crescut de a produce un traumatism, un deces, o daună psihologică, o dezvoltare anormală sau o privațiune.

definiția oferită de Organizația Mondială a Sănătății

Violența împotriva copiilor..?

orice formă de maltratare fizică și/ sau psihică, abuz sexual, neglijare, tratare neglijentă sau exploatare în scopuri comerciale sau orice alt tip de exploatare care poate cauza daune efective sau potențiale pentru sănătatea, supraviețuirea, dezvoltarea sau demnitatea copilului în contextul unei relații de responsabilitate, încredere sau autoritate

din punct de vedere juridic, violența este încălcarea normelor legale care apără relațiile sociale ce asigură o bună creștere și dezvoltare psiho-fizico-socială a copilului

Unde se poate produce...

Conflictele se manifestă în diferite grupuri, instituții, organizații, comunități, pe coridoarele instituțiilor de învățământ, în curte, în stradă.

5 medii

1. Violența în casă și familie;
2. Violența în școală și mediile educaționale;
3. Violența în instituțiile de îngrijire și cele judiciare;
4. Violența la locul de muncă;
5. Violența în comunitate și pe străzi.

Grade diferite de violență

Letale

**Forme
majore**

**Forme
minore**

Planul de manifestare

violența fizică, efectele căreia vizează atât sănătatea și integritatea corporală a victimei, cât și starea sa psihologică: imagine de sine negativă, teamă, depresie;

violența verbală, psihologică, afectează în principal stima de sine: victimele se simt devalorizate, își pierd încrederea în posibilitățile proprii, devin anxioase (extrem de neliniștite și nesigure).

Ținta acțiunilor violente

sine

interpersonală

colectivă

Cadrul normativ al Republicii Moldova

- ▶ **Violență fizică**
- ▶ **Violență sexuală**
- ▶ **Violență psihologică**
- ▶ **Violență spirituală**
- ▶ **Violență economică**

Abuz asupra copilului

- ▶ **Abuz emoțional** – acționare psihică asupra copilului, unică sau repetată, atitudine neglijentă sau ostilă, alte comportamente ale părinților sau îngrijitorilor, care provoacă unui copil deformări ale autoaprecierii, pierderea încrederii în sine și complică procesul de dezvoltare și socializare a copilului. *respingerea, izolarea, terorizarea, coruperea, ignorarea.*
- ▶ **Neglijare** – incapacitatea cronică a părintelui sau îngrijitorului de a satisface nevoile de bază ale copilului, precum hrana, îmbrăcămintea, adăpostul, îngrijirea medicală, oportunități educaționale, protecție și supraveghere. *neasigurarea unei alimentații adecvate nevoilor de dezvoltare ale copilului, neasigurarea cu îmbrăcăminte adecvată, dezinteres față de starea de sănătate a copilului, locuință cu spațiu și igienă necorespunzătoare, supraveghere insuficientă, lipsă de preocupare pentru educația copilului, privarea copilului de afecțiune, abandonul copilului*
- ▶ **Abuz fizic** – agresarea copilului în mod intenționat de către adultul în grija căruia se află, provocarea de leziuni sau otrăvirea copilului. *bătăi cu mâna sau cu un obiect (furtun, cablu, vargă), aplicate pe oricare parte a corpului, scuturarea copilului, punerea copilului în genunchi, legarea copilului, lovirea copilului de obiecte, trasul de păr și de urechi, arderea sau otrăvirea lui, pedeapsa corporală, exploatarea prin muncă*
- ▶ **Abuz sexual** – antrenarea copilului într-o activitate, realizată cu intenția de a produce plăcere sau de a satisface nevoile unui adult sau ale unui alt copil, care, prin vârstă și dezvoltare, se află față de el într-o relație de răspundere, încredere sau putere. *abuzul sexual cu sau fără contact*

Abuzul are consecințe

- ▶ **fizice:** echimoze, hematoame, fracturi, răni, leziuni interne, suprafețe de piele înroșite, arsuri însoțite de greață
- ▶ **la nivel psihic** – teama, fobii, sentiment de vinovăție, jenă, insecuritate, depresie, neîncredere în propria persoană, anxietate determinată de persoane, situații, evenimente ce au caracterizat situația de abuz
- ▶ **la nivel corporal** - stări de vomă, dureri de cap, amețeli, enuresis, tulburări ale somnului, tulburări alimentare, boli de piele, atacuri de sufocare, senzația de nod în gat
- ▶ **la nivel de comportament** - reușita școlară scăzută/ dificultăți de învățare , absenteism, abandon școlar, violență, impulsivitate, neîncredere, consum de substanțe, suicid sau tentativă de suicide, comportament sexualizat, hiperactivitate și deficit de atenție, tulburări de vorbire, bâlbâiala, fuga de acasă

▶ Copii iau de adevăr tot ce le spun părinții lor

„nu ești bun de nimic”

„mi-e rușine de tine”

„mai bine nu te făceam”

Violența verbală nu lasă vânătăi ea lasă cicatrice pe suflet.

▶ Când un copil face ceva rău, prima reacție a 54% din părinți este să ridice vocea la el, iar 11% dintre părinți îi dau o palmă sau îl trag de păr.

Neglijența în familie se atestă la 1 din 10 copii

Alimentarea insuficientă se atestă la 3 din 10 copii

Abuzul emoțional/psihologic se atestă la 2 din 10 copii

Abuzul fizic se atestă la 4 din 10 copii

În contextul școlii

Curtea școlii este un micro-univers social în care copiii primesc primele lecții de viață în afara familiei. Este vorba despre validare, acceptare, empatie...dar din păcate și despre teamă, rușine, respingere.

cel mai răspândit tip de violență este cea interpersonală,

relațiile **profesori – elevi** și **dintre elevi** și poate lua diverse forme

- ▶ **Violența verbală** conținutul mesajului verbal, mesajele ironice, tonul ridicat, injuriile, jignirile sau insultele
- ▶ **Violența psihologică** poreclire, tachinare, ironizare, imitare, amenințare, hărțuire, bullying și cyberbullying
- ▶ **Violența fizică** bruscare, împingere, lovire
- ▶ **Violența economică** distrugere de bunuri, furt, stoarcere de bani prin intimidare și violență, extorsiune
- ▶ **Violența sexuală** viol, hărțuire

Bullying - un comportament ostil/de excludere de umilire a copilului, și reprezintă o formă de abuz emoțional și fizic Intenționat – agresorul are intenția să rănească pe cineva; Repetat – aceeași persoană este rănită mereu; Dezechilibrul de forțe – agresorul își alege victima care este percepută ca fiind vulnerabilă, slabă și nu se poate apăra singură.

cazuri de filmări a scenelor agresive (happy slapping);

Intimidări, duse până la agresiuni prin intermediul mesajelor (cyberbullying) prin **Flaming**: lupte, discuții aprinse on-line prin intermediul mesajelor electronice folosind un limbaj vulgar și ofensator, **Hărțuire**: mesaje ofensatoare, neplăcute și/sau insultătoare trimise repetat; **Denigrare**: insultare sau defaimare on-line prin răspândirea de zvonuri, bârfe sau minciuni, de obicei ofensatoare și răutăcioase, cu scopul de a dăuna imaginii sau reputației unei persoane sau relațiilor cu alte persoane; **Imitare**: preluare a identității victime cu scop de denigrare; **Înșelăciuni și divulgare**: divulgarea on-line a secretelor unei persoane, a informațiilor personale sau a pozelor; **Excludere**: cuiva dintr-un grup on-line în mod intenționat

violente manifestate între tineri în cadrul întâlnirilor (date violence).

- ▶ Un copil crescut cu apelative jignitoare are toate șansele să devină un adult care nu are încredere în sine.
- ▶ Un copil respins și neglijat de mic are toate șansele să devină un adult timid... dar și să repete același comportament față de proprii copii.
- ▶ Un copil crescut cu palme și amenințarea constantă că va lua bătaie are toate șansele să devină la rândul lui un agresor.
- ▶ Un copil ridiculizat sau umilit de mic are toate șansele să devină un adult care iese rapid din fire.
- ▶ Un copil crescut cu țipete și insulte are toate șansele să sufere de depresie ca adult.